

JORNADES D'EDUCACIÓ DE MENORCA EL 20 DE SETEMBRE

QUI DIRIGEIX L'ENTORN DE L'ESCOLA?

**Pere Alzina, Anselm Barber,
Nel Martí i Pilar Benjam**

Grup de Recerca en Educació -
Menorca Edu 21

Que els èxits o els rendiments de les escoles es veuen disminuïts quan tenen entorns desfavorables o contraris és una evidència. Que així es perd part de l'eficiència de l'invertit en educació, també. S'intenta evitar amb ponts entre escoles, famílies i ajuntaments, amb ofertes de cultura i esport, etc. Però hauríem de ser sincers i admetre que encara estem en estadis incomplets en aquest aspecte. És impossible generalitzar entorns favorables? No. Quan endevinam els mecanismes i atribucions de rols per fer-ho, els beneficis són immediats. La qual cosa ens indica que es tracta d'un àmbit on incidir millor. I que cal provar, analitzar i instaurar funcions i responsabilitats per convertir-ho en normal. En aquest moment és com tenir una fuita a les canonades d'aigua per la qual s'escorre constantment part del recurs.

Qui és el responsable d'aquests entorns contraris? Tots? Ningú? Ha de ser l'escola (ampliada amb funcions noves) el subjecte de fer anar l'educació del seu entorn? Han de ser els ajuntaments? Han de ser les famílies amb una conciliació amb el treball millorada i amb unes exigències educatives clares a complir? Segurament hauria de créixer de per cada una de les parts.

❖ **ANEM A VEURE** què diuen les bones pràctiques de Menorca al respecte. Precisament l'IES Biel Martí ha presentat aquesta setmana els resultats del projecte Acolim. Consisteix en augmentar la plantilla amb educadors i treballadors socials. Dedicats a intervenir en les condicions especials de l'alumnat nou. Intervenen en el centre i fora del centre creant condicions que facin augmentar la incidència de l'escolarització. El mateix centre també ha posat en pràctica al llarg de dos cursos un altre projecte afegit per atendre alumnat amb dificultats especials que necessita corregir l'entorn personal. Cal tenir en compte que en aquest institut estan pre-

sents les mateixes problemàtiques socials que als de la resta de Menorca. Els resultats dels projectes de dos cursos fan pensar que és un bon mecanisme, i que, potenciant-los i replicant-los a primària, crearien millores substancials.

També hem de dir que el mateix institut ha intentat per dues vegades al llarg de 10 anys, engegar un projecte educatiu d'entorn com a iniciativa del professorat i de les famílies, però que els dos intents han acabat frustrats per no comptar amb la continuïtat que havien d'aportar els ajuntaments de Ferreries i des Mercadal. És cert que a Menorca s'ha parlat prou de ciutats educadores i de comunitats educatives, però han estat projectes que han avançat poc més enllà de les simp-

ties ideològiques, amb estructures inestables o inexistentes. Ciutadella ho ha treballat bastant i Maó d'una altra manera, però som lluny de tenir els entorns educatius estructurats, en què es prioritzi: incloure, estimular, participar, culturitzar, socialitzar... Encara burocràcies de federacions esportives, competitivitat de clubs, quotes de matrícules o pressions religioses limiten allò que podríem obtenir del lleure més estructurat. I per una altra part encara es donen massa situacions de pobresa i entorns familiars amb poca preparació que menyscaben el que s'avança a les escoles.

Ahora, per uns anys van triomfar els projectes del Moviment de Renovació Pedagògica i valors en el món esportiu. O actualment té una bona resposta l'Estiu per Créixer. I tenim col·lectius aportant

una gran educació durant el lleure. Són projectes que tenen molt més recorregut si formen part de la manera de fer normal, com a una part ordinària del curs escolar de cada any. Tot açò ha de ser habitual i ha de fluir fàcilment per ser integrat en la vida social. Si són intents extraordinaris, s'acaben quan depenen de mans inexper-tes o ignorants del que signifiquen.

❖ **UN DELS REPTES MENORQUINS** en educació és fer avançar aquests entorns educatius fora de l'estada als centres. Comença a ser urgent en la mesura que el consum i l'alienació del temps de les masses substitueix part del que controlaven les famílies i que alhora l'arrelament en estructures socials properes es deteriora. Comença a ser hora d'aclarir què ha de fer cadascú, com i quan. Si arribam a la conclusió que les escoles s'han d'engrandir també en funcions i responsabilitats, llavors faran falta professionals i autoritat per dirigir. En aquest moment

aquest àmbit educatiu va fent per inèrcia, amb algunes aportacions excel·lents de les escoles, d'algunes escoles de música, d'alguns casals, d'alguns clubs, d'alguns agrupaments escolta, d'alguna escola de dansa... però sense que aquestes bones pràctiques generin sistemes complets i arribin amb garanties a molts infants quan cal prevenir. Els ajuntaments volen, més o menys, però treballen en hores d'oficina alhora que estan gelosos de transferir recursos i autoritat a l'entitats que protagonitzen el lleure. Llavors qui ha de dirigir? Si han de ser les famílies exclusivament i de manera individual, es generen segregacions que es giren contra tot el sistema. N'hem de parlar de tot açò, quan abans millor. Menorca té l'escala per aconseguir avançar molt.

EL RAYO VERDE

EL OSO

Amaya Michelena
Periodista

Los osos pardos salvajes de Rumanía han matado a catorce personas en los últimos cinco años, pero catorce osos han perecido atropellados por humanos solo en lo que llevamos de año. El país alberga la mayor colonia de estos animales en toda Europa y la trágica muerte de una joven turista atacada por un ejemplar hace unos días ha levantado la alarma. Tanto, que el Gobierno ha decidido abrir la veda para que los cazadores puedan abatir hasta 426 osos, lo que ha sido recibido con aplausos y entusiasmo por parte de los amigos de la escopeta. Los ecologistas, claro, han puesto el grito en el cielo esgrimiendo varios motivos bastante razonables. El caso es que aquí se produce un conflicto tan viejo como el mar, entre la naturaleza y los intereses del ser humano. Yo lo veo clarísimo y me extraña que otros no lo hagan. Las montañas, el medio salvaje y natural, es territorio del oso (y de cualquier otra especie animal que lleve allí cientos o miles de años sin interferir en la vida humana). El problema es que el humano es insaciable. Lo quiere todo y lo quiere ya. Y lo más triste es que

El problema es que el humano es insaciable. Lo quiere todo y lo quiere ya»

en la mayoría de los casos no es por supervivencia, sino por avaricia. La tontada de colonizar cada vez más lugares para el esparcimiento turístico está provocando desastres ecológicos (de eso en Mallorca sabemos mucho) y enormes perjuicios a la flora y fauna de la zona. La chica muerta esta semana en Rumanía recorría una ruta de senderismo cuando fue atacada por el oso, que después de asestarle algunos zarpazos, la arrastró hasta que cayó por un precipicio. Un suceso terrible que nos obliga a preguntarnos: ¿quién sobra en esa ecuación? El oso, claramente, estaba en su casa. La turista podría haberse quedado en la suya.

LA HEMEROTECA

1974

HACE 50 AÑOS

- ▶ Ramón González de Amezua: «El Órgano de Santa María de Mahón es el único en su clase que existe en España».
- ▶ I Curs de Cultura Menorquina, Estiu 1974.
- ▶ Reunión de la gestora del Sporting Mahonés.
- ▶ Animación en el Club Marítimo de Mahón con la Semana Náutica.

Portada del diario «Menorca» de día 17 de julio de 2023.

1999

HACE 25 AÑOS

- ▶ Ester Riudavets substituirá a Bosco Gomila en el Consell.
- ▶ La hostelería genera seis mil empleos en la Isla.
- ▶ El turismo extranjero creció en junio un 11 por ciento.
- ▶ Homenaje a la Virgen del Carmen.
- ▶ Identificado el cadáver hallado en un inmueble del puerto, un joven de 28 años natural

de Albacete.

- ▶ El PP de Maó denuncia que la Sala Augusta no cuenta con la licencia municipal de apertura.

2023

HACE 1 AÑO

- ▶ Los bancos venden sus pisos con okupas en la Isla a precio de saldo.
- ▶ El PP suprimirá la expropiación de pisos vacíos a los bancos y fondos buitres.

- ▶ Los plásticos empeoran la situación de la 'baldritja', en peligro de extinción.
- ▶ La patrona dels mariners navega per tot Menorca.
- ▶ La alerta por calor se eleva mañana hasta los 39 grados.
- ▶ Turno de oficio: el maltrato del Estado a un trabajo que dignifica la abogacía.
- ▶ Un Alcaraz de otra galaxia se hace con el Wimbledon.
- ▶ Ester Sintés da un paso al lado y 'aparca' el baloncesto de élite.